ЛЮДИНА І ПРИРОДА

БІЛЬ І ТРИВОГИ КАРПАТ

Роками створюваний міф про наше екологічне благополуччя, активно поширюваний серед народу і розрекламований на весь світ, надовго приховав справжній стан справ. Там, де ще кілька років чи десятиріч тому можна було усунути причини екологічних катастроф, сьогодні ми змушені ліквідовувати їх наслідки.

Тривогу викликають не лише Арал, Байкал, Ладога. Під загрозою — Карпати, і справа їх порятунку насамперед наша справа.

Скільки і що ми не говорили б про Карпати, на перший план завжди висувається їх екологічна функція. Тут формується третина ресурсів місцевого річкового стоку республіки. Нешіненна їх кліматорегулююча роль, особливо у формуванні мікроклімату лісостепових і степових районів України.

Карпати належать до найбільш перспективних районів щодо розвитку санаторно-курортного лікування, туризму і відпочинку. Тут налічується майже 800 пунктів мінеральних вод (чверть республіканської кількості) з сумарним добовим дебітом 57,5 мільйона літрів. Серед них унікальні й відкісні, високоефективні щодо лікувальних властивостей води.

У регіоні розвідані й використовуються великі поклади лікувальних торфогрязей та озокериту.

Рік у рік зростає популярність Карпат серед туристів, яких вражає неповторність і своєрідність побуту і культури місцевого населення, народних промислів. За кількістю історико-культурних і архітектурних пам'яток карпатський регіон не має рівних у республіці.

За оцінками фахівців, карпатський регіон входить до числа п'яти особливо сприятливих у нашій величезній країні для санаторно-курортного лікування і чотирьох особливо сприятливих для оздоровчого туризму, відпочинку зон. Тож розумно «господарюй на багатій землі! Будуть прибутки, збережеться і природа. Але...

Розвиток регіонального господарського комплексу йшов традиційним для тих часів шляхом. Переважно за рахунок екстенсивних факторів нарощувалося промислове виробництво, поглинаючи все нові території і породжуючи чергові екологічні проблеми. Майже не зростало сільськогосподарське виробництво, відставала соціальна сфера. Збільшувався розрив у розвитку гірських районів та рівнинної частини регіону. Внаслідок цього гіпертрофованої форми набули міграційні процеси. Досить сказати, що показник трудової маятникової міграції сільських жителів у міста тут у чотири рази перевищує середньореспубліканський. Еколого-рекреаційна специфіка регіону не знаходила відображення у тенденціях його розвитку. Це викликало протиріччя в реалізації економічних і соціально-екологічних завдань. Навколишнє середовище поступово втрачало свої природні властивості, значно погіршилися екологічні умови проживання населення, втрачено багато специфічних традицій життєдіяльності та господарювання. Тепер лісистість тут зменшилась проти природної, первісної майже удвічі.

Змінився й видовий склад карпатських лісів. Сучасні методи господарювання призвели до порушення гармонійних взаємовідносин між елементами лісових екосистем.

Українські Карпати — регіон підвищеної зволоженості. Окремі місцевості тут отримують середньорічно півторраметровий шар атмосферних опадів. На всю їх територію за рік випадає 30 мільярдів кубічних метрів вологи. При корінному рослинному покриві майже 95 процентів опадів затримувалося кронами і випаровувалося, просочувалося в насичений кореневими системами грунт й поступово живило ріки і лише 5,2 процента опадів безпосередньо переходило у поверхневий стік. Про це детально можна дізнатися з книги «Українські Карпати», в якій член-кореспондент АН УРСР М. А. Голубець описує тривожну картину. Поверхневий стік зріс майже в три рази. Звідси різке посилення інтенсивності паводків, селевих потоків, снігових лавин, які завдають чималих збитків. За останні 50 — 60 років частота катастрофічних паводків подвоїлась. Тепер вони повторюються в середньому через кожних 3 — 4 роки. Середньорічні збитки господарству і населенню від паводків становлять майже 40 мільйонів карбованців.

Небачені раніше катастрофічні паводки — найбільш наочний прояв наслідків намагань перехитрити природу, взяти від неї максимум, нічого не віддавши. Зміни рослинного покриву Карпат викликали й інтенсивну ерозію грунтів, призвели до значної захворюваності лісів. В окремих лісництвах збудниками різних хвороб уражено 50—80 процентів лісонасаджень.

Чи може в таких умовах карпатський ліс нести той вантаж лісосировинних, екологічних, рекреаційних функцій, який ми на нього поклали? Може, але треба йому дати можливість зміцніти, підлікуватись. Треба поновити його там, де він так безжально знищений і де нічого, крім лісу, й не може бути.

Нерідко «господарі» карпатських лісів і в центрі, і на місцях твердять, що з лісом у Карпатах усе гаразд. Обсяг лісозаготівель проти періоду до 1960 року знижений чи не втричі, лісовідновлення ведеться, проблеми розв'язуються. Може, це й так, але впадає у вічі інше. Бачимо варварський у гірських умовах метод тракторного трелювання деревини, внаслідок чого ерозія грунтів, за даними вчених, вимірюється сотнями кубічних метрів практично непоновлюваної родючої землі на гектар, а збереженість підросту не перевищує 50 процентів. І не бачимо нових екологічно не шкідливих технічних засобів заготівлі лісу, які широко використовують за кордоном. Бачимо тут і там пролисини на вирубках — і свіжих, і давно закинутих. Тому й не переконують рекламовані показники лісовідновлення у Карпатах.

Спробуйте завести мову про необхідність скорочення обсягу лісозаготівель у Карпатах, і відразу почуєте, що йде вирубування розрахункової лісосіки (тобто обсяг щорічного приросту) й не більше. Але як рубаються і де вирубують, про це воліють не говорити. І чи треба, чи по-господарськи, по-державному вирубувати щорічно понад 4 мільйони кубометрів карпатського лісу, екологічна та потенційна рекреаційна цінність якого сягає 4 мільярдів карбованців річно, у той час, як у східних районах країни щороку втрачаються у вигляді невикористаних відходів, залишаються на лісосіках, гниють не вивезені зі складів 35-40 мільйонів кубометрів лісосировини, коли питома вага макулатури у випуску паперу в нас в 1.5—2 рази нижча, ніж у промислово розвинутих країнах? До речі, використання деревини в регіоні доведене до 95—96 процентів, що набагато перевищує союзний показник. Ось де резерви заміни дорогоцінного карпатського лісу!

У нас не викликає сумніву, що, частково вивільнившись з-під пресу плану заготівлі деревини, лісогосподарські організації Карпат більше уваги приділять упорядкуванню своїх лісів, оптимізації структури лісонасаджень, повернуть сюди хоч кілька десятків зниклих видів тварин, збережуть і примножать ті 86 видів карпатських рослин, які на грані зникнення і занесені в Червону книгу, знайдуть нові джерела доходів від лісокористування, розширять мережу заповідних територій.

Або візьмемо природні національні парки. Одна з головних їх функцій — раціональна організація рекреаційної справи з одночасним збереженням природи. Перша така ластівка з'явилася тут 1986 року — Карпатський державний природний національний парк. Але належним чином своїх природоохоронних та рекреаційних функцій він не виконує і навряд чи зможе виконати. Його площа проти пропонованої екологічно обгрунтованої зменшена у вісім разів. У положенні про парк наголошено, що його головна роль полягає в забезпеченні збереженості природних екосистем у поєднанні з організацією відпочинку трудящих. Але такі завдання важко реалізувати хоча б тому, що вони суперечать завданням господаря парку — Мінлісгоспу УРСР. Чи не правильніше було б весь заповідний фонд, у тому числі й національні парки, віддати під опіку Держкомприроди УРСР? Активізувалась було робота по створенню у регіоні другого національного парку — Сколівські Бескиди. Але чомусь усе стихло.

Повернемось до карпатських вод, які часто завдають багато лиха при паводках. Несуть вони тепер і набагато підступнішу загрозу: промислове, агрохімічне, побутове забруднення. Ареал забрудненості вод катастрофічно піднявся у гори, аж до перевалів. Про передгір'я й казати нічого. Сучасну ситуацію можна охарактеризувати коротко — для розбавлення (до допустимого вмісту речовин-забрудників) промислових, тваринницьких і побутових стоків, що їх скидаємо у ріки регіону, всього поверхневого стоку Карпат може не вистачити. А за водоносністю річок цей регіон перший у республіці.

Забруднюють води і промислові гіганти, і невеликі підприємства. Приклади? Та їх сотні. Варварське ставлення до водойм стало явищем повсюдним.

Не скажеш, що про охорону вод у регіоні зовсім не дбають. На відповідні заходи все ж витрачалося в останні десять років по 40—65 мільйонів карбованців щорічно. Та віддача залишає бажати кращого. Водоочисні споруди працюють переважно неефективно, а більшість невеликих, локальних не діє взагалі. Чому? За занапащення вод (як і землі, повітря, інших природних компонентів) ніхто у відповідному обсязі не платить. Точніше, платимо ми всі: здоров'ям, викинутими на вітер коштами, які взяті в нас же і ні в кого іншого, втраченою флорою і фауною, а найгірше — втратою культури відносин з природою, екологічною аморальністю, яку уперто й послідовно формуємо в покоління, що підростає.

Чи завжди було так? Старожили кажуть, що у кожному карпатському, та й не лише карпатському селі була людина, яка отримувала від громади певні кошти й перед нею відповідала за стан ріки. Ріки та потоки дозволялося переходити лише на суворо визначених бродах, категорично заборонялося (й суворо каралося) скидання сміття, нечистот, загиблих тварин у ріку, випас біля неї худоби. В разі потреби силами громади проводили берегоукріплення, будували системи невеликих водойм у верхів'ях гірських рік і потоків для гамування паводків. Залишки таких споруд можна побачити в селах Сушиці, Спасі, Тисовиці, Тур'ї Старосамбірського району, Либохорі, Верхньому Гусиному Турківського району та інших.

Чому ж виховувана протягом сторіч культура життя на землі, життя у згоді й гармонії з природою, так швидко зникла? Схаменімося, досить назбиткувалися над природою, пора перепросити її.

Корінь зла, очевидно, треба шукати у відчуженні людей від землі, у спотворених потребах і невмінні раціонально управляти їх задоволенням. Візьмемо земельні ресурси. У Львівській області за останні роки значно зросла площа еродованих земель. Тепер на них припадає майже четверта частина всієї ріллі. На цих землях, як і раніше, сіємо. Їх розорюємо. А результати мінімальні.

Розв'язання екологічних проблем неможливе без відповідної інформованості громадськості, без гласності. Та ось споруджується у верхній течії ріки Стрий на Львівщині водосховище. Вартість будівництва сягає чи не 100 мільйонів карбованців. Водосховище проектувалося як протипаводкове. Напевно, воно й потрібне. Хоч перевагу, на наш погляд, слід віддавати заходам, які усувають першопричину паводків, — лісовідновленню, а також малим гідротехнічним спорудам, колись традиційним, які вже продемонстрували свою ефективність. Але чому громадськості невідомо, чи враховано, що сейсмічність тут досить висока, що в зоні затоплення є пам'ятки історії, культури, побуту, що геологічні породи цього району нестійкі проти зсувів, що поруч унікальні за цілющими властивостями мінеральних вод родовища «Нафтусі» і курорт всесоюзного значення?

Слід подбати також, щоб не повторилася аналогічна Стрийському водосховищу ситуація з карпатськими сланцями. Періодично порушується питання про їх освоєння. Запаси сланців тут справді чималі — півтрильйона тонн, та в цій гігантській масі 85 процентів — зола, сірконасичена порода. Хто бував у Верхньому Синьовидному на Сколівщині, де міститься дослідна установка для переробки сланців, може собі уявити катастрофічні для природи Карпат наслідки сланцевидобутку і переробки. Навіть за їдким на диво запахом цю мізерну за потужністю установку чути за багато кілометрів. У разі промислової переробки повітря буде отруєне для всього Передкарпаття і Карпат. Не варто забувати й про те, що Трускавець — всесоюзна оздоровниця, де щороку лікується понад 200 тисяч людей, — від верхньосиньовидненської ділянки сланцевого родовища лише за 30 кілометрів. А перевозити сланці для переробки при корисному вмісті горючої речовини у породі не вище 15—20 процентів економічно абсурдно.

Розв'язуючи проблеми Карпат, насамперед, на наш погляд, необхідно відрегулювати територіально-галузеву структуру господарського комплексу, в якому одне з провідних місць повинна зайняти рекреація. У гірських районах за кордоном вона є головним джерелом доходів та господарського благополуччя. У найближчій перспективі потік відпочиваючих в Українські Карпати може зрости в 4—5 разів. Враховуючи також потреби місцевого населення, місткість рекреаційних закладів повинна збільшитись у десять разів. Необхідна природно-ресурсна база в Карпатах є. Розвіданих запасів мінеральних вод достатньо для оздоровлення кількох мільйонів людей. Усього ж рекреаційний потенціал гірських та передгірських ландшафтів Карпат, виходячи з їх стійкості проти антропогенних навантажень, враховуючи зарубіжний досвід, зокрема Альп, забезпечує можливість тривалого лікування, туризму, відпочинку 10—12 мільйонів осіб за рік. Використовується не більше десятої частини цих можливостей.

Звичайно, створити нову «Швейцарію» не так просто. І ресурсів обмаль, і відповідних стимулів, зацікавленості немає. Тому треба шукати нові форми організації рекреаційного господарства. Відкрити в цій сфері дорогу госпрозрахунку, кооперативному та й приватному секторам.

Важливим актом у справі збереження природи Карпат було б офіційне надання цій території рекреаційно-екологічного охоронного статусу і проголошення регіоном особливого режиму природокористування із запровадженням відповідного механізму екологізації господарювання.

Карпатська природа служила людям віки і ще довго служитиме. А для цього потрібне відновлення у нас, у народі почуття господаря своєї землі. Потрібна гласність. Діяльні компетентні люди в органах, які формують екологічну політику і можуть її по-державному втілювати. Потрібні засоби економічного впливу на будь-якого забруднювача середовища. Поки екологічні збитки не відшкодовуватимуться конкретними винуватцями і поки ці винуватці не стануть перед загрозою банкрутства через таке своє «господарювання», ми нічого суттєво не змінимо.

Віримо, що важлива цьогорічна постанова уряду СРСР щодо Карпатського регіону зіграє свою практичну роль.

Одне слово, потрібна перебудова в наших відносинах з природою. Вона нерозривна з перебудовою в економіці й системі політичного життя.

В. КРАВЦІВ.
П. ЖУК.
Кандидати економічних наук.
С. БРУХАЛЬ.
Член Спілки журналістів СРСР.

СПОРТ

За всіма компонентами

«Карпати» — «Спартак» (Тамбов) — 4:0

Гості лише на початку другого тайму додали обертів і перехопили ініціативу. Але швидко з'ясувалося, що тривалий час підтримувати високий темп вони не в змозі. Значною мірою завдяки вдало проведеним замінам наші земляки вирівняли гру. А останні 15 хвилин вже проходили під диктовку господарів.

Загалом захисники спартаківців можуть записати в свій актив те, що виключили з гри центрфорварда львів'ян Снитика і в другому таймі він був замінений. Втім, винні в цьому насамперед півзахисники «Карпат». Вони рідко використовували верхові передачі, і Снитику дуже важко було продемонструвати своє вміння діяти на «другому поверсі». Оскільки до перерви практично не виходив на ударну позицію й інший нападаючий «Карпат» — Забранський, то не дивно, що воротам гостей загрожували переважно лише півзахисники. І не без успіху. Спочатку на 15 хвилині гостру флангову передачу Леськіва замкнув Лаба, спрямувавши гарматним ударом м'яч під перекладину — 1:0. А ще через 20 хвилин порадував високою виконавчою майстерністю сам Леськів. М'яч після його навісного удару влучив точно у «дев'ятку».

У другому таймі в центої уваги опинився Юрчишин. Спочатку на 75-й хвилині він реалізував пенальті, забивши свій десятий гол в чемпіонаті, що зовсім непогано для захисника. Не встигли гості оговтатися, як після дальнього «пострілу» Юрчишина м'яч влучає у Батича і, змінивши напрям, влітає у ворота — 4:0.

Хоча загалом «Карпати» не продемонстрували всього, на що здатні, це не перешкодило їм здобути свою найпереконливішу перемогу в сезоні. А це вже свідчить про чималі потенційні можливості команди. Записавши в свій актив чергові два очка, футболісти «Карпат», таким чином, зробили гарний подарунок начальнику команди І. Кульчицькому, якому в день матчу виповнилося 48 років.

Наші земляки набрали 34 очка і займають четверте місце. 16 серпня вони прийматимуть сусіда по турнірній таблиці — липецький «Металург».

В. МИХАЙЛОВ.

Зробили собі подарунок

П'ятнадцятого серпня Львівській легкоатлетичній дитячо-юнацькій спортивній школі № 8 виповнюється десять років. Два роки тому за досягнення успіхів у всесоюзних і республіканських змаганнях вона стала спеціалізованою.

Звісно, керівництву школи і нашим юним землякам — легкоатлетам дуже кортить відзначити цей ювілей успішними виступами. І це їм вдається.

У Дніпропетровську, де відбувся фінал республіканської першості серед вихованців спеціалізованих спортшкіл і ДЮСШ, львів'яни вибороли почесне друге місце у загальнокомандному заліку. Могли здобути й перше, коли б у вирі боротьби, за якихось 50 метрів до фінішу, не було дискваліфіковано за порушення стилю їх представника у спортивній ходьбі Ю. Пивоварова.

Серед львів'ян переможцями стали Регіна Касюга (тренер — майстер спорту Л. Воробець) у семиборстві — 4600 очок і Сергій Коровченко (тренер — Д. Заболотнов) у стрибках в довжину — 6 метрів 74 сантиметри.

Друге місце завоювала підопічна тренера Д. М'ясоєдова Світлана Сиратська у штовханні ядра — 13 метрів 40 сантиметрів. І, нарешті, третім фінішував Руслан Ліба серед десятиборців. Він тренується у Л. Степанової та С. Терюхова.

Тепер на черзі в наших земляків виступ на всесоюзних змаганнях.

М. ВАСИЛЕНКО.

Редактор М. ІЛЬНИЦЬКИЙ.

ДОВІДКОВИЙ ВІДДІЛ

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ВІВТОРОК
15 серпня

І ЗАГАЛЬНОСОЮЗНА ПРОГРАМА ЦТ

6.30 — «120 хвилин».
8.35 — Мультфільм.
9.05 — Телефільм «Спрут-2». 3 серія.
10.05 — Виступ фольклорного ансамблю «Ерірей» м. Карачаєвська.
10.35 — Док. фільм «Ноша».
10.55 — Поему О. Пушкіна «Полтава» читає С. Шануров.
12.10 — «Це було... було...».
12.30 — «За дружбу. Оулу — Одеса». Док. фільм.
15.35 — Грає симфонічний оркестр Національної філармонії Варшави.
16.10 — Док. телефільм «Директор гарячої точки».
17.00 — «Хор плюс ми».
17.50 — Мультфільм.
18.00 — «Наука: теорія, експеримент, практика».
18.45 — Сьогодні у світі.
18.55 — До національного свята Індії. «Індія: разом в нове століття». Кінопрограма.
19.55 — «Утсав» — гість Індії прекрасної».
21.00 — Програма «Час».
21.40 — Телефільм «Спрут-2». 3 серія.
22.40 — Сьогодні у світі.
22.55 — «Телевізійне знайомство». Народний артист СРСР диригент Ері Клаас.
0.10 — Телефільм «Сімнадцять миттєвостей весни». 9 серія.
1.30 — Новини.
1.35 — Спортивна програма.
2.05 — «Незвичайний концерт». Фільм-вистава.

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

9.00 — Новини.
9.15 — «Доброго вам здоров'я!»
9.55 — М. Олійник. «Судний день». Телевистава.
12.10 — Новини.
16.30 — Новини.
16.40 — Для дітей. «Веселка».
17.10 — Співає народний артист УРСР Н. Яремчук.
17.30 — «Народовладдя». Депутати і екологія.
18.00 — Теніс. Командний чемпіонат країни серед молоді. Фінал.
18.30 — Мультфільми (Л).
18.45 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
19.00 — «Актуальна камера».
19.30 — «Усе про кіно».
20.40 — Реклама.
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — Програма «Час».
21.40 — Екран документального фільму. «Повість про мужицького наркома».
22.30 — Держтелерадіо Казахської РСР.
23.20 — Чемпіонат Європи з водних видів спорту. Плавання.

Показує Варшава

(Час московський)

Вівторок, 15 серпня

ПЕРША ПРОГРАМА

10.55 — Програма дня.
11.00 — Фільм «Хлопці з нашого мікрорайону», 4 серія (Угорщина).
12.30 — Фільм «Ріка - людоїд» (Англія).
13.30 — Репортаж.
14.30 — Док. фільм.
14.55 — «Запрошує Марек Сероцький».
15.25 — «Родом з Польщі».
15.55 — «За вітром і проти вітру».
16.05 — Телевистава. Р. Невірович. «Де диявол не може».
17.25 — Док. фільм «З полів, з лук зелених».
18.15 — Музична програма.
18.35 — Док. фільм.
19.15 — Телеекспрес.
19.30 — «Де плівки минулих років?».
19.45 — Худ. фільм «Польські дороги». 5 серія (ПНР).
21.00 — «На добраніч, діти!»
21.30 — Новини.
22.05 — Худ. фільм «Гданськ-39», 1 серія (ПНР).
23.00 — Хроніка «Так було».
23.15 — «Школа майстрів».
23.30 — Розважальна програма. Співає Хелена Вондрачкова.
0.15 — Публіцистична програма.

ДРУГА ПРОГРАМА

15.10 — Конкурс мільйонів.
15.55 — Програма дня.
16.00 — Док. фільм «Дорога на Рим».
17.10 — «Красиве небо». Концерт Марка Грехути.
17.40 — «Коли вертаються птахи...».
18.15 — Фільм з архіву 1936 року «Додек на фронті» (ПНР).
19.40 — «Віолетта. Портрет автриси».
20.00 — «Яцек Можеєвський у Національному музеї».
20.40 — «Бути тут». Бесіда професора В. Зіна.
20.55 — Телефільм «Домашня війна», 14 серія (ПНР).
21.30 — «Близько до неба». «На крилах».
22.00 — «Ланцут-69».
23.00 — Студія «Спорт».
23.30 — Панорама дня.
23.45 — Худ. фільм.
0.45 — Студія «Солідарність».
1.30 — Новини.

Середа, 16 серпня

ПЕРША ПРОГРАМА

10.50 — «Все для дому».
11.00 — «Теленанікули» і фільм «Легенда про жартівника, якого називали Куренте», 1 серія.
12.00 — Новини.
12.10 — Фільм «Слон» (Угорщина).
18.45 — Програма дня.
18.50 — «Спортлото».
18.55 — Телевізійний видавничий інформатор.
19.15 — Телеекспрес.
19.30 — Худ. фільм «Польські дороги», 6 серія (ПНР).
21.00 — «На добраніч, діти!».
21.10 — «Бічними дорогами».
21.30 — Новини.
22.05 — XXVI міжнародний фестиваль «Сопот-89» (1).
23.35 — Новини.
23.55 — XXVI міжнародний фестиваль «Сопот-89» (2).

ДРУГА ПРОГРАМА

19.55 — Програма дня.
20.00 — Хроніка.
20.30 — «Світ свят».
21.00 — Телефільм «У лабіринті». 33 серія (ПНР).
21.30 — Публіцистична програма.
22.00 — Студія «Спорт».
23.30 — Панорама дня.
23.45 — Студія «Спорт».
1.15 — Нічне телебачення.
2.00 — Новини.

КІНО

ДИВІТЬСЯ у кінотеатрах Львова з 15 по 17 серпня

«МИР» — «Горобець — також пташка» (сатирична кінокомедія. Угорщина) (10, 12, 14, 15.45, 17.30, 19.10, 21.10).
«ЛЬВІВ» — Кінопрограма «Тема насильства в американському кіно» (10, 12, 14.10, 16.20, 18.30, 20.30).
«ОКТЯБРЬ» — «Горобець — також пташка» (10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.20).
Ім. ДОВЖЕНКА — малий зал: «Хвороба кохання» (15.20, 17.40, 20).
«УКРАЇНА» — «Уолл-стріт» (9, 11.20, 13.40, 16, 18.30, 20.50).
«ДНІПРО» — «Хвороба кохання» (9.30, 12.20, 15, 17.50, 20.30).
Ім. КОПЕРНИКА — «Кохаємо тільки раз» (9, 11, 13, 15, 17, 19, 20.50).
«КИЇВ» — «Скажена» (9.20, 11, 12.40, 14.20, 16, 17.40, 19.20, 21).
Ім. ГАЛАНА — «Хвороба кохання» (10, 12.30, 15, 17.30, 20).
«МАЯК» — «Танцюй, танцюй!» (10, 11.40, 15.20, 18, 20.40).
Ім. ЩОРСА — «Райська яблуня» (9.30, 11.20, 13.10, 15, 17, 19, 21).
Ім. ЧКАЛОВА — «Дикун» (16, 18, 20).
Ім. ФРАНКА — «Шарло» в Іспанії» (9.40, 11.15, 12.50, 14.25, 16, 17.35, 19.10, 20.40).
«ДРУЖБА» — «Очі чорні» (14.35, 16.50, 19.10).
«ОРЛЯТКО» — «Дине серце» (16.20, 18.25, 20.30).
«ЗІРКА» — «Коротке замикання» (15.30, 17.40, 20).
Ім. КОРОЛЕНКА — «Божевільні на стадіоні» (17, 18.30, 20.20).
Ім. ШЕВЧЕНКА — «Шарло» в Іспанії» (15, 17, 18.40, 20.20).
«ПІОНЕР» — «Крокодил» Данді II» (16, 18, 20).
«СУПУТНИК» — «Піжмурки» (14, 16, 18, 19.50).
Ім. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО — «Вбити дракона» (10.30, 13.20, 16, 18.30, 21).

Фільми для дітей:

«ОРЛЯТКО» — «Біла троянда безсмертя» (10, 15). «Мій, мій Міо» (11.20, 13.10).
«ПІОНЕР» — «Зломщик» (10, 13). «Політ у країну чудовиськ» (10.30, 14.30).
Ім. ЗОЇ КОСМОДЕМ'ЯНСЬКОЇ — «Гулівер у країні велетнів» (10, 13, 16, 19). «Таємниця жителів Місяця» (11.30, 14.30, 17.30, 20.30).

РАДІО

ВІВТОРОК, 15 серпня
По радіостанції на хв. 4,47 м та м. с.

7.20 — 7.40 — «Новини Львівщини». 11.40 — 11.45 — Огляд газет. 11.45 — 12.00 — Музика. Оголошення. Анонс. 13.40 — 14.00 — «Пошта радіо». 15.15 — 16.00 — «Сатира і гумор». Свої твори читає Василь Мартинов. 18.10 — 18.30 — «Нові умови — нові підходи». Передача для працівників промисловості. 18.30 — 19.[illegible] — «Новини Львівщини». 19.45 — 20.05 — Радіопрограма «Сільські зустрічі». 20.05 — 20.15 — Оголошення.

ПОГОДА

Сьогодні по Львову та області передбачається мінлива хмарність, без опадів, ранком — місцями туман. Вітер південно - західний, 3—8 метрів за секунду. Температура по області 23—28, по місту — 25—27 градусів тепла. Видимість на автошляхах Львова та області добра, у тумані — місцями 300—500 метрів.

Колектив фінансового управління Львівського облвиконкому висловлює співчуття начальникові відділу Анатолію Антоновичу Данилишину з приводу смерті його батька

АНТОНА ГРИГОРОВИЧА.

Відділ підготовки кадрів Львівського автобусного заводу імені 50-річчя СРСР

оголошує набір на курси:

малярів фарбування автомобілів,
електрозварників,
токарів,
фрезерувальників,
штампувальників,
слюсарів механоскладальних робіт.

Приймаються особи не молодші 18 років.

Стипендія — 110 крб. на місяць.

Термін навчання — до трьох місяців.

Звільнені з армії забезпечуються гуртожитком для одиноких.

За довідками звертайтесь на адресу: **Львів, вул. Стрийська, 45, відділ кадрів.**

Дирекція.

ЛЬВІВСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО ТЕЛ. 52-32-98

СОЮЗРЕКЛАМА

ЗАПРОШУЮТЬ ШКІЛЬНІ БАЗАРИ

ДЗВІНОК НА УРОК, АЛЕ ТІЛЬКИ... ДЛЯ БАТЬКІВ!

Незабаром 1 вересня, а сьогодні —
ШКІЛЬНІ БАЗАРИ
ПО 10 ВЕРЕСНЯ
Все для школи:

▲ портфелі, ранці, сумки, дипломати,
▲ папки, обгортки, шкільно-письмове приладдя,
▲ калькулятори, спортивне знаряддя,
▲ костюми для хлопчиків, платтячка й фартушки для дівчаток,
▲ літнє та осінньо-зимове взуття —

у магазинах:

«Барвінок» — пл. Міцкевича, 5;
«Чебурашка» — просп. Перемоги, 30;
«Школяр» — вул. Театральна, 9;
«Піонер» — вул. Жовтнева, 19;
«Товари для дітей» — вул. 700-річчя Львова, 95; Маяковського, 108; Сихівська, 11.

Додатково буде організовано продаж товарів шкільного асортименту в магазинах:

«Малятко» — вул. Галицька, 10;
«Дитячий одяг» — вул. Артема, 35-а;
«Товари для дітей» — вул. імені міста Печ, 26;
«Юний технік» — вул. Сталінградської битви, 115;
«Канцтовари» — вул. Артема, 51; Франка, 98; Миру, 9; Леніна, 32; 1 Травня, 212; Горєлова, 23.

Можливо, завтра у вас не буде вільного часу.
ТОМУ КУПИТИ ВСЕ НЕОБХІДНЕ ВАШІЙ ДИТИНІ ДО ШКОЛИ КРАЩЕ ВЖЕ СЬОГОДНІ!

НОВИНКА—З ПОЛЬЩІ

Техноторговий центр «Електрон» запрошує відвідати **Львівський фірмовий магазин-салон «Електрон» (вул. 1 Травня, 76).**

Тут є у продажу касетні переносні компактні магнітофони марки **«ПС-101»**, виробництво **«УНІТРА» (ПНР).**

Вартість магнітофона — 110 карбованців.

Необхідну інформацію про технічні дані ви зможете отримати від спеціалістів фірмового магазину - салону.

ЗАВЖДИ НАРЯДНІ

пошиті на замовлення в кооперативі «Авто» чохли для сидінь автобусів та автомобілів всіх марок.

КООПЕРАТИВ «АВТО»

пропонує вам свої послуги, а при необхідності — і тканини. Нові чохли:

● **ПОМІТНО ПРИКРАСЯТЬ** салон, особливо коли підібрати їх під колір автомобіля.
● **ПРАКТИЧНІ** — захистять оббивку сидінь від пошкоджень та бруду.
● **ГІГІЄНІЧНІ** — у спеку одяг не прилипатиме до оббивки сидінь.

Довідки телефонами: **72-40-07, 72-49-05.**

НОВІ ЧОХЛИ ЗРОБЛЯТЬ САЛОН ВАШОГО АВТОМОБІЛЯ ОСОБЛИВО ЗАТИШНИМ!

НАЙНЕСПОДІВАНІША РІЧ

завжди знайдеться у спеціалізованому відділі, який відкрився у комісійному магазині, що на проспекті Перемоги, 30.

ТУТ ПРОДАЮТЬСЯ І ПРИЙМАЮТЬСЯ НА КОМІСІЮ:

● ручні, настінні та настільні годинники,
● імпортна та вітчизняна радіоапаратура,
● холодильники та телевізори,
● пральні та швейні машини,
● пилососи, підлогонатирачі та електронагрівальні прилади.

СЛОВОМ, ЯКЩО ВИ БАЖАЄТЕ ЩОСЬ ВИГІДНО ПРОДАТИ АБО НЕДОРОГО КУПИТИ — ПРИХОДЬТЕ САМЕ СЮДИ!

ВІДДІЛ КРЕДИТУВАННЯ ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ОБ'ЄДНАННЯ «СПОРТТОВАРИ» переведено з магазину «Спорттовари» (вул. Артема, 34) в приміщення магазину **«Мотор» (вул. Каховська, 34).**

Просимо організації, підприємства та громадян з питань сплати чергових внесків за спорттовари, куплені в кредит, звертатися за вищевказаною адресою.

Телефон для довідок — **62-51-02.**

«СВОБОДНАЯ УКРАИНА» — ОРГАН ЛЬВОВСКОГО ОБКОМА КОМПАРТИИ УКРАИНЫ И ЛЬВОВСКОГО ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ
Издается на украинском языке

АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ:

290601, Львів-53, вул. Артема, 2

Загальний — 35-42-61; редактор — 35-44-04; заступники редактора — 35-32-55, 35-21-53; відповідальний секретар — 35-43-32; заступники відповідального секретаря — 35-43-40; відділи: партійного життя — 35-43-93; ідеологічний — 34-30-04; радянського будівництва і права — 35-43-92; промисловості, транспорту і будівництва — 35-12-11; агропромисловий — 35-33-47; культури — 35-33-79; інформації — 35-22-25; листів і робсількорів — 35-33-56; коректорська — 35-44-02; рекламно інформаційний додаток — 63-40-69; відділ оголошень — 34-00-67; бухгалтерія — 63-40-14.

Індекс 61042.

Видавництво «Вільна Україна» Львівського обкому Компартії України, Львів, Артема, 2.

БГ 03390. Зам. № 3929. Тираж 208000. 1 2 4 5 6 7 8 9